

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI kalmisto A 1989
kertomus kaivauksesta rautakautisella polttokalmistolla
Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen

S i s ä l l y s

1. JOHDANTO	1
2. PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA	2
3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA	3
4. KAIVAUSPAIKAN KUVAUS	3
5. KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU	3
6. KALMISTON RAKENTEESTA KAIVAUSALUEELLA	5
7. LÖYDÖT	7
7.1 Löytöjen laatu, määrä, ajoitus ja levinnei- syys kaivausalueella	7
7.2 Löytökeskittymistä	9
8. TIIVISTELMÄ	10
NEGATIIVILUETTELO	11
DIALUETTELO	17
KARTTALUETTELO	20
KARTAT	21
VALOKUVAT	28

ABSTRAKTI

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI 1989

Pk. 1131 10 KALANTI

x= 6749 10, y= 537 18, z= 19.40-20.57

Rautakautisen polttokalmiston kaivaus

Museovirasto/esihistorian toimisto

Kaivauksenjohtaja: HuK Jyri Saukkonen

Kodjalan Virilän Vainionmäessä jatkettiin 1986 aloitettua kalmisto A:n kaivausta pääasiassa museoviraston koekaivausryhmän tutkimusvaroin.

Kaivausalueella kalmisto koostui, kuten edellisinäkin vuosina, tiheästä kiveyksestä, jonka välinen maa oli tummaa ja noensekaista. Löytöaineisto oli verraten runsas käsittäen mm. kaksi tasavartista solkea, rannerenkaan katkelman, spiraalisormuksen, meripihkahelmen ja kolme lasimassahelmeä, arabialaisen rahan katkelman, keihäänkärjen, miekan väistimen katkelmia, kaksi veistä sekä hiiltyneitä herneitä ja viljan jyviä. Kaikki korut olivat helmiä lukuunottamatta pronssia, ja rahan katkelma oli hopeaa. Esinelöydöt olivat kalmistossa yksittäislöytöinä ilman yhteyttä muihin löytöihin, mutta kaivauksella dokumentoitiin useita keramiikkakeskittymiä.

Löydöt: KM 24834:1-384

Ajoitus: merovinkiaika, pääasiassa 700-luku jKr.

Tutkitun alueen laajuus: n. 23 m²:n alueella tasokaivettiin

Tutkimuskustannukset: museoviraston koekaivausryhmä n. 94 000 mk

Tutkimusraportti: J. Saukkonen museoviraston esihist. tston top. ark.

1. JOHDANTO

Museoviraston esihistorian toimisto jatkoi 1986 aloitettua Laitilan Kodjalan Virilän Vainionmäen kalmisto A:n, poltto-kalmiston, kaivausta 5.-21.6.1989.

Kaivauksenjohtajana toimi allekirjoittanut ja piirtäjänä Huk Tryggve Gestrin. Kaivausapulaisina olivat fil.yo:t Päivi Mikola (5.-22.6.), Hanna Kääriäinen (5.-9.6.) ja Sirpa Leskinen (12.-22.6.). Päivi Mikola ja Hanna Kääriäinen toimivat ajoittain apulaispiirtäjinä. Kaivajina oli museoviraston esihistorian toimiston tutkijoita sekä vapaaehtoisia laitilalaisia kaivajia. Esihistorian toimiston tutkijoista kaivauksella olivat seuraavat henkilöt: va. toimistopäällikkö Paula Purhonen (5.-9.6.), Tuula Heikkurinen-Montell (12.-16.6.), Anna-Liisa Hirviluoto (20.-22.6.), Simo Vanhatalo (12.-22.6.) ja Georg Haggren (12.-22.6.). Laitilalaisia kaivajia oli 19.-21.6. neljä kunakin päivänä. Laitilan Sanomissa oli 18.6.1989 Laitilan kulttuurisihteeri Jukka Vehmaksen ilmoitus kaivaukselle otettavasta vapaaehtoisesta kaivausväestä, ja asiasta ilmoitettiin myös paikkakuntalaisille kaivauspaikalla edellisvuosien tapaan järjestetyn kaivausesittelytilaisuuden (kuva 38 s. 37; F 81531, 81601; dia 20954) yhteydessä.

Kaivauksen kokonaiskustannuksiksi tuli n. 94 000 mk. Summaan sisältyvät maasto- ja jälkitöiden lisäksi konservointikulut vuonna 1989. Rahoitus oli järjestetty pääosin edellisvuosien tapaan: kaivauksenjohtajan, piirtäjän ja tutkimusavustajien menot, sekä maasto- että jälkitöiden osalta, maksettiin museoviraston ns. koekaivausryhmän budjetista kuten kulut myös Simo Vanhatalon ja Georg Haggrenin osalta; muut tutkijat olivat kaivauksella omilla matkarahoillaan. Laitilalaiset kaivajat työskentelivät palkatta. Kaivausta filmattiin 21.6. TV-ohjelmasarjaan Tasa-arvon juuret (kuva 37 s. 37, F 81598, dia 20953).

2. PERUSTIEDOT KAIVAUSPAIKASTA

Kylä: Kodjala (Kotjala)

Tilat ja maanomistajat: 1) RN:o 14:27, omist. Pekka Niela, os. Kodjala, 23800 LAITILA, puh. 922-55228; 2) RN:o ? (kyseessä on Kodjalan koulun tonttia oleva tilus, jonka tilusnumero ei ole tiedossa), omist. Laitilan kaupunki, os. Kaupungintalo, Keskuskatu 30, 23800 LAITILA, puh. 922-51700.

Peruskartta 1:20 000: 1131 10 KALANTI

Kalmiston peruskoordinaatit: x= 6749 10

y= 537 18

z= n. 19,40-20,67 (alareuna-laki)

Kaivauslöydöt 1989: KM 24834:1-384 (diar. 15.9.1989)

Aiemmat löydöt: KM 22964:1-45 (diar. 7.11.1985)

KM 23274:1-316b (diar. 10.9.1986)

KM 23593:1-302 (diar. 23.6.1987)

KM 24389:1-356 (diar. 7.10.1988)

KM 24751 (diar. 6.8.1989)

Aiemmat kenttätutkimukset:

- Matti Bergström ym. 1985, tarkastus (Bergströmin kertomus)
- Matti Bergström, Juha Laurén, Timo Jussila & Tuula Heikkurinen-Montell, fosfaattinäytteiden otto polttokalmiston ympäristöstä (kartta 1:500 ja muistiinpanot fosfaattinäytekuopista kaivauskertomuksen 1986 liitteenä)
- Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1986-1988, kaivauksia

Muut tutkimukset ja kertomukset:

- Tuula Auer, Kaksi konservointikertomusta vuodelta 1987 (toinen koskee löytöjä KM 22964 ja 23274 ja toinen löytöjä 23593). Esihist. toimiston top. arkisto.
- Pirjo Jussila, Makrofossiilianalyysi kaivauksen 1986 maanäytteistä (luettelo vuodelta 1987 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).

- Tuija Jantunen, fosfaattinäytteiden analyysi (taulukko vuodelta 1986 kaivauskertomuksen 1986 liitteenä).

3. KAIVAUSPAIKAN SIJAINTI JA ALUEEN TOPOGRAFIA

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 4-5. - Ks. myös oheisen kaivauskertomuksen otetta tilaston pohjakartasta ja peruskarttaotetta s. 21 sekä osayleiskarttaa s. 22.

4. KAIVAUSPAIKAN KUVAUS

Ks. kaivauskertomusta 1986, s. 7-9. - Ks. myös oheisen kertomuksen osayleiskarttaa s. 22.

5. KAIVAUSALUE, KAIVAUSMENETELMÄ JA KAIVAUSTYÖN KULKU

Kaivausta jatkettiin yhdellä yhtenäisellä alueella, jonka koordinaatit olivat 500-506/196-199 (osayleiskartta s. 22; kartta s. 23, jossa on kaivettujen kerrosten määrä kaivausalueen eri osissa). Kaivausalueen laajuus oli 28 m², josta n. 5-6 m², alueen pohjoisosassa, käsittivät kalmiston reunan ulkopuolista aluetta, jota ei kaivettu lastoilla. Lastoilla kaivettiin siis n. 22-23 m²:n laajuisella alueella.

Kaivausalueesta oli kaivettu ensimmäinen kerros 1987 ja 1988, lukuunottamatta aivan alueen eteläosaa, johon oli jätetty n. 30 cm leveä kaivamaton alue linjalle x= 500, välille y= 196-198, linjaa x= 500 noudattavan profiilin vuoksi; tältä alueelta löydettiin 1. kerroksesta löydöt KM 24834:1-5, ja aluetta ei ole merkitty kartalle, jossa on kaivettujen kerrosten määrää kaivausalueen eri osissa. Kaivausalueelta kaivettiin varsinaisesti kokonaan neljä kerrosta, 2.-5. kerrokset, ja osittain yksi kerros, 6. kerros. Pohjaan aluetta ei saatu kaivettua.

Kertomukseen on piirretty puhtaaksi tasokartat tasoista 2-4 (s. 25-27) ja taso 1 ruuduista 500-506/196-197 (s. 24). Taso 1 oli piirretty ruuduista 500-506/198-199 jo kaivauskertomuk-

seen 1987, mutta vasta 1989 tästä alueesta tehtiin pohjavaaaitus, ja pohjavaaaitusluvut on lisätty kertomuksen 1987 tasokarttaan (kaivauskertomus 1987, s. 35). Tason 5 tasokarttaa ei ole piirretty puhtaaksi, koska sen pohjoispuolisko jäi osittain vaaitsematta 1989; kartta tulee kaivauskertomukseen 1990.

Kaivausmenetelmä, kaivauksen dokumentointi, koordinaatisto ja kiintopiste on selostettu jo kaivauskertomuksessa 1986 (s. 9-11; ks. myös kaivauskertomusta 1987, s. 5) eikä niitä ole syytä selostaa uudestaan, koska 1988 toimitettiin edellisvuosien tapaan, noudatettiin samaa koordinaatistoa ja käytettiin samaa kiintopistettä. (Ks. työkuvia: kuvat 25-37 s. 34-37; F 81513-516, 81520-521, 81528, 81559, 81567-569, 81577, 81579-580, 81582-584, 81587, 81594-595, 81597, 81603; diat 20944-953)

Kaivauksella tutkittiin myös kalmistokumpareen eteläpuoliskoa 1985 hävitettäessä syntynyt profiilileikkaus kalmistokumpareen jäljellä olevan osan eteläosassa välillä $y=188-201$ leikkauksesta huhtikuussa 1989 löytyneiden rannerenkaan katkelmien KM 24751:n johdosta. Leikkauksesta tavattiin löydöt KM 24834:376-384. Leikkauksessa oli laajalti tummaa noensekaista kalmistomaata, ja löydöt tulivat esiin tämän maan seasta. Tumma maa puolestaan oli hyvin laajalti vaalean hiekan peitossa; suurin osa tummasta maasta oli siis näkymättömissä vaalean hiekan alla, ja tummaa maata näkyi vain laikuittain. Tummaa maata oli kauttaaltaan leikkauksessa, ts. aina n. $\frac{1}{2}$ m kalmistopintaa alempana, kalmistonalaisen koskemattoman maan päällä. Vaaleaa hiekkaa oli tumman maan päällä varsin ohuena kerroksena, jonka vahvuus oli yleensä n. 4 cm, mutta paikoin aina 10 cm. Kaivettaessa ilmeni selvästi, että tummaa maata oli joutunut leikkaukseen 1985 kalmistokumpareen eteläpuoliskoa kaivinkoneella hävitettäessä. Tässä yhteydessä tumma maa oli joutunut kokonaan kalmiston alaisen vaalean hiekan peittoon, ja siksi leikkauksessa oli näkynyt kaivausien 1986-88 aikana vain vaaleaa koskemattonta hiekkamaata. Tummaa maata oli paljastunut leikkauksesta sitten kevääseen 1989 mennessä. Leikkauksen tumma maa seulottiin, ja vain esinelöydöistä merkittiin muistiin likimääräiset löytöpaikat;

löydöt eivät olleet siis alkuperäisillä löytöpaikoillaan. Lopuksi leikkaus tasoitettiin lapiolla siistiksi.

Kalmistokumpareen 1986-88 pohjaan kaivettua osaa, jota rajoittavat linjat $x=500$ ja $y=200$, alettiin entisöidä kaivauksen aikana, ts. pohjaan kaivettua aluetta alettiin peittää kalmistokivillä ja -maalla. Tämä tehtiin pääasiassa niin, että löydöt seulottiin pohjaan kaivetulla alueella ja kaivausalueelta heitettiin kivet pohjaan kaivetulle alueelle. Aluetta täytettiin tasaisesti kivillä ja maalla. (Kuva 7 s. 29) Paikoin täytettävää aluetta kasteltiin puutarhaletkulla (F 81516), jotta hiekka olisi mennyt mahdollisimman tiiviisti kivien väliin. Kalmistokiveyksen pintaosaa ei alettu kuitenkaan vielä entisöidä.

Kaivauskertomuksen 1987 s:lla 7-8 selostetuista, peitettävällä alueella olleista, kaaren muodossa olleista kookkaista kivistä kolme (kaivauskertomuksessa 1988 s. 7 sanotaan erheellisesti, että kaksi) oli otettu pois 1986, ja näiden paikoille pantiin samankokoiset ja -muotoiset kivet, jotka vaaittiin samalle korkeudelle kuin poisotetut kivet. Kyseiset kivet olivat suurimmaksi osaksi ruuduissa 499/194-195 ja niiden vaaitusluvut ovat 119, 109/143, 108.

Kaivauksen päätteeksi kaivausalue ja pohjaan kaivettu entisöitävä alue peitettiin mustalla muovilla edellisvuosien tapaan (F 81562). Profiilit suojattiin maalla. Lopuksi kalmistokumpare ympäröitiin vahvalla narulla tutkimusalue-kyltein.

6. KALMISTON RAKENTEESTA KAIVAUSALUEELLA

(Tasokartat s. 24-27; kuvat 1-7 s. 28-29; F 81511-512, 81523, 81572, 81588, 81592; diat 20909-924)

Kalmiston rakenteesta kaivaus ei paljastanut olennaisesti uutta (ks. kaivauskertomuksia 1986 s. 12-14, 1987 s. 6-8, 1988 s. 5-7). Seuraavassa kalmiston rakennetta kaivausalueella selostetaan kerroksien 1-5 perusteella, koska 1987-1988 kaivettua ja näiden vuosien kertomuksissa mukana olevaa ker-

rosta 1 dokumentoitiin myös kaivauksella 1989 (tasokartta s. 24, kuva 1 s. 28, F 81511-512, diat 20909-912).

Kalmisto koostui tiheästä kiveyksestä kerroksissa 1-4 (tasokartat s. 24-27; kuvat 1-2 ja 4 s. 28; F 81511, 81523, 81588; diat 20909-910, 20913-914, 20918, 20921-922). Kiveyksen välinen kalmistomaa oli kerroksissa 1-3 (tasokartat s. 24-26; kuvat 1-2 s. 28; F 81511, 81588; diat 20909-910, 20913-914, 20918) tummaa ja noensekaista ja kerroksessa 4 (tasokartta s. 27, kuva 4 s. 28, F 81523, diat 20921-922) vähän vaaleampaa, eikä enää selvästi noensekaista. Kerroksessa 4 oli ruudussa 503/199 vaaleampaa hiekkaa kolmella pienellä alueella. Kerroksessa 5 (kuvat 6 ja 7 s. 29; F 81572; dia 20924; tasokartta piirretään puhtaaksi kaivauskertomukseen 1990, ks. s. 4) kalmistokiveystä oli vain osassa kaivausalueetta suurimman osan alueesta ollessa kokonaan tai lähes kivetöntä. Tässä kerroksessa kalmistomaa oli suurimmaksi osaksi samanlaista kuin kerroksessa 4. Kalmistokivien joukossa oli kiviä, jotka murenivat luontaisesti aivan "moroksi" sekä sellaisia kiviä, jotka murenivat vain osittain. Molemmantlaiset kivet on merkitty tasokartoille eri merkeillä.

Kalmiston reuna kaivausalueen pohjoisosassa (ks. myös kaivauskertomuksia 1987 s. 7 ja 1988 s. 7) oli hyvin selkeä ja samanlainen kerroksissa 1-3 (tasokartat s. 24-26; kuvat 1-3 s. 28; F 81511-512, 81588, 81592; diat 20909-920); kalmistokiveys ja tumma, noensekainen kalmistomaa päättyivät mainituissa kerroksissa hyvin selkeästi samalla kohtaa. Heti kiveyksen reunan ulkopuolelta alkoi luontainen, kalmiston ulkopuolinen maa. Kerroksessa 4 kalmiston reuna muuttui (tasokartta s. 27, kuvat 4-5 s. 28-29, F 81523, diat 20921-923): kalmistokiveyksen reuna ei ollut enää kokonaan selkeän yhtenäinen ja oli "vetäytynyt" osittain etelään noin metrin, ja kalmistomaan ja kalmiston ulkopuolisen maan välinen raja oli myös aiempaa epäselvempi eikä erottunut enää selvärajaisena. Kerroksessa 5 kalmistokiveyksessä ei ollut enää minkäänlaista reunaa (kuva 6 s. 29, F 81572, dia 20924), ja myös kalmistomaan ja kalmiston ulkopuolisen maan reuna oli epäselvä eikä erottunut selvärajaisena.

Kaivauskertomuksen 1987 s:lla 7-8 selostetuista, peitettävällä alueella olleista, kaaren muodossa olleista kookkaista kivistä tutkittiin neljän alustat. Kolme kivistä sijaitsi ent. keskuskiven luoteispuolella ja ne olivat kookkaimpia kivistä. Todettiin, että kivien alla on vain puhdasta, koskemattonta hiekkaa eikä kalmistokerrosta.

7. LÖYDÖT

7.1. Löytöjen laatu, määrä, ajoitus ja levinneisyys kaivausalueella

Löytöjä kaivauksessa saatiin seuraavasti (KM 24834:1-384):

Koruja (pronssia, jollei toisin mainita):

- tasavartisia solkia 2 kpl :306, 376
- rannerenkaan katkelma :377
- spiraalisormus :22 (in situ: kuva 8 s. 30; F 81530, 81574-575; diat 20925-926)
- meripihkahelmi :49
- lasimassahelmiä 3 kpl :11, 144, 188

Aseita:

- keihäänkärjen kärkiosa, rautaa :114
- miekan väistimen katkelmia 6 kpl, pronssia :214 (in situ: kuva 11 s. 30, F 81538, dia 20930)
- keihäänkärki, rautaa :224 (in situ: kuvat 12-13 s. 31; F 81539-540, 81543-544; diat 20931-933)

Työvälineitä:

- veitsiä 2 kpl, rautaa :194 (in situ: kuvat 9-10 s. 30; F 81533-534, 81536; diat 20927-929)
- :225 (in situ: kuvat 14-15 s. 31, F 81546-549, diat 20934-936)
- laakahioimen katkelma :373

Muita pronssiesineitä tai -esineiden katkelmia:

- (määrittämättömien) esineiden katkelmia 2 kpl :234, 378

- sulaneita pronssipaloja 2 kpl :207, 307

Muita rautaesineitä tai -esineiden katkelmia:

- niittejä 5 kpl :50, 68, 80, 235, 379
 - niitin kanta :7
 - rautalevyn katkelmia 2 kpl :226, 308
 - rautavartaan katkelmia 2 kpl :133, 227
 - rautapala :158

Muita esineitä tai esineiden katkelmia:

- arabialaisen rahan katkelma, hopeaa :64
 - meripihkaesine tai -esineen puolikas :276
 - kivikiekon? katkelma :320
 - luontainen kivi, joka hioutunut
 tasaiseksi yhdeltä puolelta :113

Muita löytöjä (alle 1 g:n painoiset löydöt laskettu 0,5 g:n suuruisina):

- saviastianpaloja 4608 kpl/10144 g (in situ: ks. s. 10)
 - kylkipaloja 4464 kpl/8893 g
 - reunapaloja 116 kpl/659 g
 - pohjapaloja 24 kpl/572 g :159, 167, 170, 198, 202, 240a, 244, 259, 289, 290, 346, 349, 355, 356
 - epävarmoja reunapaloja 1 kpl/4 g :47
 - epävarmoja pohjapaloja 2 kpl/11 g :77, 336
 - kylki- tai pohjapaloja 1 kpl/5 g :78
 - koristeettomia paloja 4600 kpl/10122.5 g (99.8 % kappaleluvun mukaan laskettuna)
 - koristettuja paloja 8 kpl/21.5 g
 - koristeettomia kylkipaloja 4459 kpl/8882.5 g
 - koristettuja kylkipaloja 5 kpl/10.5 g :16, 99, 116, 165, 180
 - koristeettomia reunapaloja 113 kpl/648 g
 - koristettuja reunapaloja 3 kpl/11 g : 93, 263, 351
 - palanutta savea 136 kpl/229.5 g
 - kuonaa 6 kpl/20.5 g :14, 217, 241, 267, 339
 - kivilajikimpaleita 1 kpl/17 g :313
 - kvartssia 11 kpl/168.5 g :57, 62, 120, 131, 204, 249, 295, 372, 383
 - palanutta luuta 1114 kpl/341 g
 - palamatonta luuta 4 kpl/2.5 g :46, 269

- eläimen hampaan katkelmia 17 kpl/15 g :251, 297, 360, 365
- hampaan katkelmia 6 kpl/2 g :103, 149, 157, 177
- hampaan juuria ja juurien katkelmia 7 kpl/1.5 g :201, 206, 325
- hiiltyneitä viljan jyviä 14 kpl 271b, 287, 300
- hiiltyneitä herneitä ja herneiden katkelmia yht. 875 kpl
163, 257, 270, 271a, 285, 286, 298, 299, 305
- hiiltynyt herne? :193
- (määrittämättömiä) hiiltyneitä kasvin katkelmia 2 kpl
:145, 301
- hiiltynyttä puuta 1 kpl/5 g :272

Kalmiston ajoitukseen kaivaus ei tuonut muutosta: kaikki löydöt ovat - pintapuolisen tarkastelun perusteella - merovinkiaikalta. Alanumeroiden lukumäärän perusteella löytöjä tuli vähän enemmän kuin aiempina vuosina. Eriytyisen runsaasti löydettiin saviastianpaloja, suurinpiirtein yhtä paljon kuin 1986-88 yhteensä. Sen sijaan palanutta luuta tuli paljon vähemmän kuin aiemmin. Uusia piirteitä löydöissä olivat ennen muuta hiiltyneet kasvinjäännökset. Muista löydöistä mainittakoon arabialaisen hopearahan katkelma KM 24834:64 ja meripihkaesine tai -esineen puolikas :276.

Löytöihin ei liittynyt kivi- tai muita rakenteita. Löytöjen levinneisyyteen kaivausalueella ei tässä kertomuksessa puututa, koska kaivausalueella ei kaivettu pohjaan ja koska kaivausalue käsitti varsin pienen osan kalmistoalueesta. Moderneja esinelöytöjä tavattiin kaivauksessa edellisvuosien tapaan hyvin vähän.

7.2. Löytökeskittymistä

Löytökeskittymät dokumentoitiin samalla tavoin kuin aiemminkin (ks. kaivauskertomusta 1987, s. 5); raja keskittymän ja "ei-keskittymän" välillä oli subjektiivinen. Keskittymiä ei ole luetteloitu kuitenkaan nyt pääluetteluun eri otsikoiden alle kuin samojen ruutujen muita löytöjä (ks. kaivauskertomusta 1988, s. 11).

Löytökeskittymiä dokumentoitiin kymmenkunta. Melkein kaikki keskittymät käsittivät vain saviastianpaloja, mutta parissa (KM 24834:198-201, 208-210) oli myös palanutta luuta ja toisessa näistä (:198-201) lisäksi hampaan juurien katkelmia. Esinekeskittymiä kaivauksella ei siis tavattu, kuten ei myöskään selkeästi muista löydöistä erottuvia hautauksia. Keskittymiä tuli kerroksista 4-6. Seuraavassa luetellaan lyhyesti neljä löytökeskittymää, joita dokumentoitiin valo- ja diakuvaamalla:

1. KM 24834:258-260 saviastianpaloja 59 kpl/97 g. (In situ: kuvat 16-18 s. 32 ja kuva 33 s. 36; F 81551, 81591; dia 20937)
2. :341-342 saviastianpaloja 34 kpl/287 g. (In situ: kuvat 19-20 s. 33; F 81554, 81556-557; dia 20938)
3. :349-350 saviastianpaloja 17 kpl/240 g. (In situ: kuvat 21-22 s. 33; F 81560; diat 20939-941)
4. :366 saviastianpaloja 15 kpl/115 g. (In situ: kuvat 23-24 s. 34; F 81564; diat 20942-943)

8. TIIVISTELMÄ

Virilän Vainionmäen kalmisto A:n kaivaus 1989 oli löytöjensä puolesta antoisa. Kalmistolle uusia piirteitä löytöaineistossa olivat hiiltyneet kasvinjäännökset ja saviastianpala-keskittymät. Sen sijaan kalmiston ajoitukseen löydöt eivät tuoneet muutosta, ainakaan esineistön pintapuolisen ajoituksen perusteella. Myöskään kalmiston rakenteeseen kaivaus ei tuonut olennaisesti uutta. Kaivauksia jatketaan vuonna 1990.

Helsingissä 5. elokuuta 1990

Jyri Saukkonen

NEGATIIVILUETTELO

F 81510-603

Foto: Jyri Saukkonen (J.S.)

Tuula Heikkurinen-Montell (T. H.-M.)

- F 81510 Kaivausalue tasossa 1. Kuva luoteesta.
Foto: J.S. Kertomuksen kuva 1.
- F 81511 Kaivausalue tasossa 1. Kuva luoteesta.
Foto: J.S.
- F 81512 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 1. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81513 Työkuva. Kerrosta 1 kaivetaan aivan kaivausalu-
een eteläosassa sekä tasoa 1 piirretään. Kuvassa
Paula Purhonen (vas.), Hanna Kääriäinen ja
Tryggve Gestrin. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81514 Työkuva. Tryggve Gerstrin piirtää tasoa 1.
Foto: J.S.
- F 81515 Työkuva. Kerrosta 6 kaivetaan. Kuvassa Päivi Mi-
kola (vas.) ja nuorin laitilalaisista vapaaeh-
toisista kaivajista. Kuva koillisesta.
Foto: J.S.
- F 81516 Työkuva. Simo Vanhatalo kastelee puutarhalet-
kulla kalmistokumpareen pohjaan kaivettua,
kalmistomaalla ja -kivillä täytettyä osaa.
Foto: J.S.
- F 81517 Kaivausalue tasossa 2. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S. Kertomuksen kuva 2.
- F 81518 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 2. Kuva lännestä. Foto: J.S.
Kertomuksen kuva 3.
- F 81519 Työkuva. Hanna Kääriäinen piirtää tasoa 3. Kuva
lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 35.
- F 81520 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan ja tasoa 3 piirre-
tään. Kuvassa Tryggve Gestrin (vas.), Paula Pur-
honen ja Päivi Mikola. Kuva länsilounaasta.
Foto: J.S.
- F 81521 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan, tasoa 4 piirre-
tään ja löytöjä seulotaan. Kuva pohjoisluotees-
ta. Foto: J.S.
- F 81522 Kaivausalue tasossa 4. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S. Kertomuksen kuva 4.
- F 81523 Kaivausalue tasossa 4. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.

- F 81524 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 4. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
Kertomuksen kuva 5.
- F 81525-527 Kaivausalue tasossa 5 sekä kalmiston pohjaan
kaivettua aluetta, jota täytetty kalmistosta
kaivettaessa siirretyillä kivillä ja maalla.
Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 7, pa-
noraama.
- F 81528 Työkuva. Paula Purhonen seuloo löytöjä.
Foto: J.S.
- F 81529 Spiraalisormus KM 24834:22 in situ. Kuva kaakos-
ta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 8.
- F 81530 Spiraalisormus KM 24834:22 (kuvan keskustan
yläpuolella) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81531 Paikkakuntalaisille järjestetty kaivausesittely-
tilaisuus. Foto: T. H.-M.
- F 81532 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S. Kertomuksen kuva 9.
- F 81533 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- F 81534 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- F 81535 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva pohjoisluo-
teesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 10.
- F 81536 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- F 81537 Miekan väistimen katkelmat KM 24834:214 in si-
tu. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 11.
- F 81538 Miekan väistimen katkelmat KM 24834:214 (kuvan
keskustan yläpuolella) in situ. Kuva idästä.
Foto: J.S.
- F 81539 Keihäänkärki KM 24834:224 (kuvan keskustassa) in
situ. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- F 81540 Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva lännes-
tä. Foto: J.S.
- F 81541 Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva koilli-
sesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 12.
- F 81542 Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva pohjois-
sesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 13.

- F 81543 Keihäänkärki KM 24834:224 (kuvan keskellä) in situ. Kuva lounaasta. Foto: J.S.
- F 81544 Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva päältä, pohjoinen kuvassa ylhäällä. Foto: J.S.
- F 81545 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva pohjoiskoillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 14.
- F 81546 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva päältä, veitsen kärki koillisessa. Foto: J.S.
- F 81547 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva päältä, veitsen kärki koillisessa. Foto: J.S.
- F 81548 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- F 81549 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- F 81550 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva luoteesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 15.
- F 81551 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 (kuvan keskellä) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- F 81552 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 in situ. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 17.
- F 81553 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 in situ. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 18.
- F 81554 Saviastianpaloja KM 24834:341-342 (kuvan keskellä) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81555 Saviastianpaloja KM 24834:341-342 in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 19.
- F 81556 Saviastianpaloja KM 24834:341-342 (kuvan keskellä) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81557 Saviastianpaloja KM 24834:341-342 (kuvan keskellä) in situ. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- F 81558 Saviastianpaloja KM 24834:241-342 in situ. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 20.
- F 81559 Työkuva. Kerrosta 6 kaivetaan. Foto: J.S.
- F 81560 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 (kuvan keskustan yläpuolella) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- F 81561 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 22.

- F 81562 Kaivausalue muovilla peitettyä kaivauksen päätyttyä. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- F 81563 Saviastianpaloja KM 24834:366 in situ. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 23.
- F 81564 Saviastianpaloja KM 24834:366 (kuvan keskustassa) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81565 Saviastianpaloja KM 24834:366 in situ. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 24.
- F 81566 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 25.
- F 81567 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- F 81568 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- F 81569 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan ja löytöjä seuloetaan. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- F 81570 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan, tasoa 3 piirretään ja löytöjä seuloetaan. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 26.
- F 81571 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuva lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 27.
- F 81572 Kaivausalue tasossa 5. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- F 81573 Kaivausalue tasossa 5. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 6.
- F 81574 Spiraalisormus KM 24834:22 (kuvan keskustan yläpuolella) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81575 Spiraalisormus KM 24834:22 (kuvan keskustan yläpuolella) in situ. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81576 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan. Kuvassa Georg Haggren (vas.), Tuula Heikkurinen-Montell, Simo Vanhatalo, Päivi Mikola ja Sirpa Leskinen. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 28.
- F 81577 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan ja tasoa 5 piirretään. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81578 Työkuva. Kuvassa Sirpa Leskinen (oik.), Anna-Liisa Hirviluoto, Tryggve Gestrin, Päivi Mikola sekä nuorimpia laitilalaisista vapaaehtoisista kaivajista. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 29.

- F 81579 Työkuva. Sirpa Leskinen kaivuutyössä. Foto: J.S.
- F 81580 Työkuva. Löytöjä seulotaan. Seulojana laitilalainen vapaaehtoinen kaivaja. Foto: J.S.
- F 81581 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuvassa Georg Haggren (oik.), Päivi Mikola ja nuorin laitilalaisista vapaaehtoisista kaivajista. Kuva lounaasta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 30.
- F 81582 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kaivaja nuorimpia laitilalaisista vapaaehtoisista kaivajista. Foto: J.S.
- F 81583 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81584 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- F 81585 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan. Kuvassa Tuula Heikkurinen-Montell ja Simo Vanhatalo. Kuva koillisesta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 31.
- F 81586 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan. Kuvassa Georg Haggren ja Sirpa Leskinen. Kuva kaakosta. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 32.
- F 81587 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan ja tasoa 4 piirretään. Etualalla piirtämässä Päivi Mikola. Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- F 81588 Kaivausalue tasossa 3. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- F 81589 Työkuva. Georg Haggren paljastaa saviastianpaloja KM 24834:258-260. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 33.
- F 81590 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 (kuvan keskellä, kivien välissä) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 16.
- F 81591 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 (kuvan keskellä) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- F 81592 Kalmistokiveyksen raunaa kaivausalueen pohjoisosassa tasossa 3. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- F 81593 Tuula Heikkurinen-Montell vaaitustyössä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 34.
- F 81594 Työkuva. Tasoa 3 vaaitaan. Kuvassa Sirpa Leskinen (vas.), Tryggve Gestrin ja Päivi Mikola. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.

- F 81595 Työkuva. Yksi nuorimmista laitilalaisista vapaaehtoisista kaivajista kaivamassa. Foto: J.S.
- F 81596 Työkuva. Nuorin laitilalaisista vapaaehtoisista kaivajista kaivamassa. Foto: J.S.
Kertomuksen kuva 36.
- F 81597 Työkuva. Löytöjä seulotaan. Foto: J.S.
- F 81598 Kaivausta filmataan TV-ohjelmasarjaan Tasa-arvon juuret. Foto: J.S.
- F 81599 Kaivausta filmataan TV-ohjelmasarjaan Tasa-arvon juuret. Kaivamassa Georg Haggren. Foto: J.S.
Kertomuksen kuva 37.
- F 81600 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 (kuvan keskellä, koordinaattinarun alapuolella) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S. Kertomuksen kuva 21.
- F 81601 Paikkakuntalaisille järjestetty kaivausesittelytilaisuus. Foto: T. H.-M.
- F 81602 Paikkakuntalaisille järjestetty kaivausesittelytilaisuus. Foto: T. H.-M. Kertomuksen kuva 38.
- F 81603 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan ja tasoa 3 piirretään. Kuva etelälounaasta. Foto: J.S.

DIALUETTELO

Diat 20909-954

Foto: Jyri Saukkonen (J.S.)

Tuula Heikkurinen-Montell (T. H.-M.)

- 20909 Kaivausalue tasossa 1. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20910 Kaivausalue tasossa 1. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20911 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 1. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20912 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 1. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 20913 D Kaivausalue tasossa 2. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20914 Ruudut 500-504/196-199 tasossa 2. Kuva pohjois-
luoteesta. Foto: J.S.
- 20915 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 2. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20916 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 2. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20917 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 2. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 20918 D Kaivausalue tasossa 3. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20919 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 3. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20920 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa tasossa 3. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 20921 D Kaivausalue tasossa 4. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20922 Kaivausalue tasossa 4. Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20923 Kalmistokiveyksen reunaa kaivausalueen pohjois-
osassa, linjojen y= 198-200 välillä, tasossa 4.
Kuva luoteesta. Foto: J.S.
- 20924 Kaivausalue tasossa 5. Kuva pohjoisluoteesta.
Foto: J.S.
- 20925 Spiraalisormus KM 24834:22 (kuvan keskellä) in situ.
Kuva kaakosta. Foto: J.S.

- 20926 D Spiraalisormus KM 24834:22 in situ. Kuva kaakosta.
Foto: J.S.
- 20927 Veitsi KM 24834:194 (kuvan keskellä) in situ.
Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 20928 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- 20929 Veitsi KM 24834:194 in situ. Kuva luoteesta.
Foto: J.S.
- 20930 Miekan väistimen katkelmat KM 24834:214 in situ.
Kuva idästä. Foto: J.S.
- 20931 Keihäänkärki KM 24834:224 (kuvan keskellä) in situ.
Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 20932 Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva lännestä.
Foto: J.S.
- 20933 D Keihäänkärki KM 24834:224 in situ. Kuva luoteesta.
Foto: J.S.
- 20934 Veitsi KM 24834:225 (kuvan keskellä) in situ.
Kuva länsiluoteesta. Foto: J.S.
- 20935 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva koillisesta.
Foto: J.S.
- 20936 Veitsi KM 24834:225 in situ. Kuva luoteesta.
Foto: J.S.
- 20937 Saviastianpaloja KM 24834:258-260 in situ.
Kuva koillisesta. Foto: J.S.
- 20938 Saviastianpaloja KM 24834:341-342 (kuvan keskellä)
in situ. Kuva lännestä. Foto: J.S.
- 20939 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 (kuvan keskellä)
in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 20940 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 in situ.
Kuva idästä. Kuva: J.S.
- 20941 Saviastianpaloja KM 24834:349-350 in situ.
Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 20942 D Saviastianpaloja KM 24834:366 (kuvan keskellä)
in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 20943 Saviastianpaloja KM 24834:366 (kuvan keskustasta
yläoikealle) in situ. Kuva idästä. Foto: J.S.
- 20944 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan ja tasoa 4 piirretään.
Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.

- 20945 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan, tasoa 4 piirretään ja löytöjä seulotaan. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 20946 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan ja tasoa 3 piirretään. Kuva pohjoisluoteesta. Foto: J.S.
- 20947 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan ja tasoa 4 piirretään. Kuvassa Tryggve Gestrin (etualalla), Simo Vanhatalo (oik.), Sirpa Leskinen, Tuula Heikkurinen-Montell ja Päivi Mikola. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 20948 Työkuva. Kerrosta 4 kaivetaan ja tasoa 4 piirretään. Kuvassa Georg Haggren (edessä vas.), Sirpa Leskinen (edessä oik.), Tuula Heikkurinen-Montell (takana vas.), Päivi Mikola, Simo VANhatalo ja Tryggve Gestrin. Kuva pohjoisesta. Foto: J.S.
- 20949 Työkuva. Kerrosta 3 kaivetaan ja tasoa 3 piirretään sekä kasvillisuutta niitetään kaivausalueen ympäriltä. Kuva etelälounaasta. Foto: J.S.
- 20950 Työkuva. Kerrosta 1 kaivetaan aivan kaivausalueen pohjoisosassa ja tasoa 1 piirretään. Kuvassa Päivi Mikola (vas.), Hanna Kääriäinen, Paula Purhonen ja Tryggve Gestrin. Kuva kaakosta. Foto: J.S.
- 20951 Työkuva. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuvassa Päivi Mikola (edessä oik.) ja laitilalaisia vapaaehtoisia kaivajia. Foto: J.S.
- 20952 Työkuva. Löytöjä seulotaan. Etualalla Anna-Liisa Hirviluoto ja takana Georg Haggren. Foto: J.S.
- 20953 Kaivausta filmataan TV-ohjelmasarjaan Tasa-arvon juuret. Kaivamassa Georg Haggren. Foto: J.S.
- 20954 Paikkakuntalaisille järjestetty kaivausesittelytilaisuus. Foto: T. H.-M.

KARTTALUETTELO

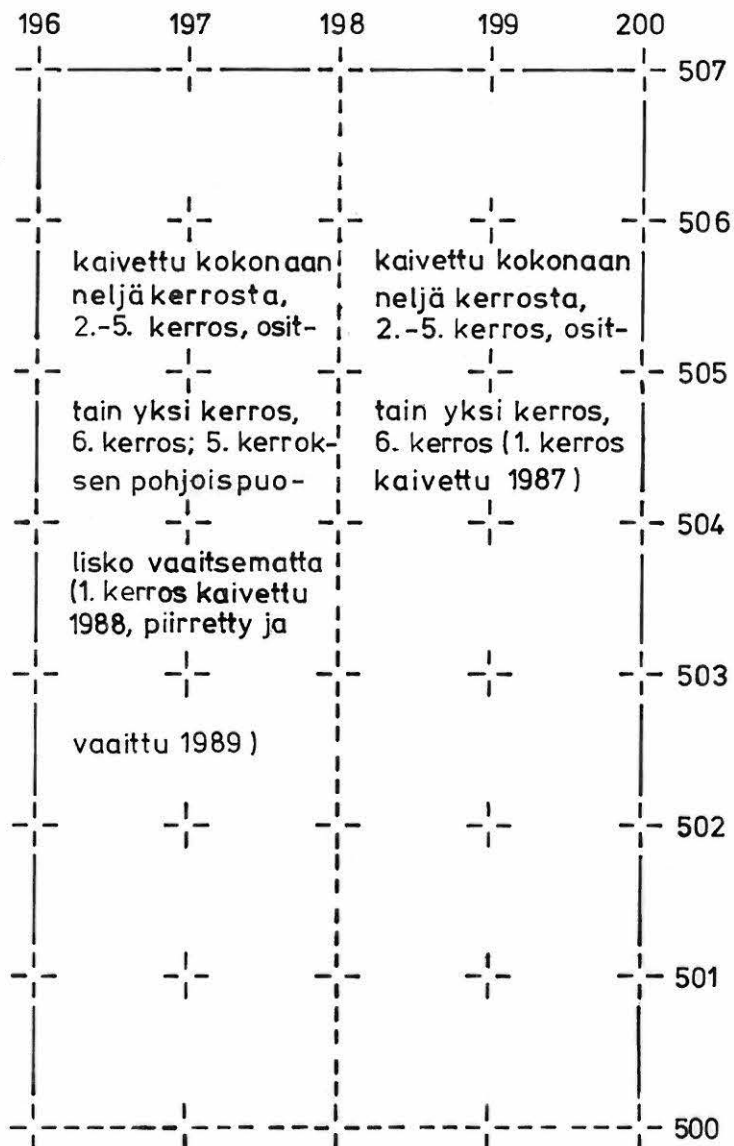
Ote tilaston pohjakartasta 1.1.1977	1:1000 000	A4	s. 21
Ote peruskartasta 1131 10 KALANTI (pain. 1984)	1:20 000	A4	s. 21
Osayleiskartta	1:500	A3	s. 22
Kaivetujen kerrosten määrä kaivaus- alueen eri osissa	1:50	A4	s. 23
Ruudut 500-506/196-197 taso 1	1:50	A4	s. 24
Ruudut 500-506/196-199 taso 2	1:50	A4	s. 25
Ruudut 500-506/196-199 taso 3	1:50	A4	s. 26
Ruudut 500-506/196-199 taso 4	1:50	A4	s. 27

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1989

KAIVETTUIJEN KERROSTEN MÄÄRÄ KAIVAUSALUEEN ERI OSISSA

MK. 1:50 1 m

PIIRT. Tryggve Gestrin

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1989

RUUDUT 500-506/196-197

TASO 1

MK 1:50 1 m

KP. PL. 139=19,93 mmpy.

PIIRT. Tryggve Gestrin

N

kalmiston reuna

tumma noensekainen kalmistomaa

kiveyksen välissä

kalmiston ulkopuolista maata

luontaisesti mureneva kivi

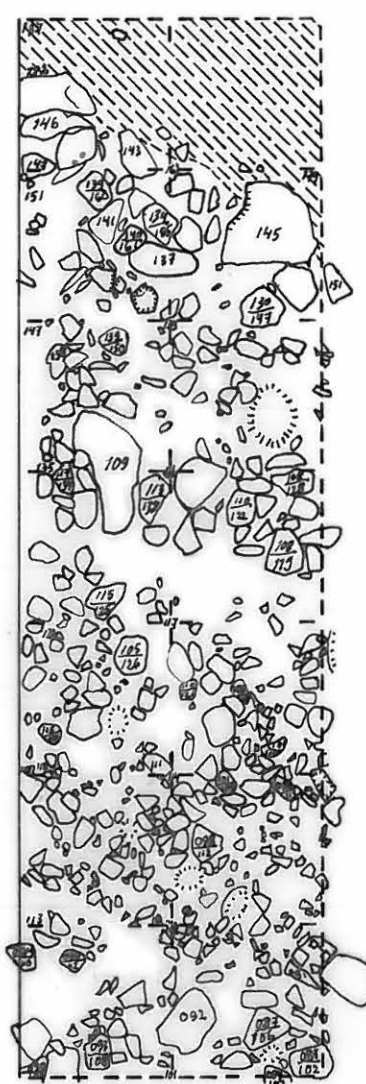

luontainen kivi joka osittain mureneva

196

197

198

— 507

— 506

— 505

— 504

— 503

— 502

— 501

— 500

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1989

RUUDUT 500-506/196-199

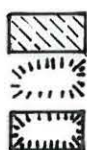
TASO 2

MK 1:50

1 m

KP.PL. 139=19,93 mmpy.

PIIRT. Tryggve Gestrin

kalmiston ulkopuolista maata

luontaisesti mureneva kivi

luontainen kivi joka osittain mureneva

kalmiston reuna

tumma noensekainen kalmistomaa kiveyksen välissä

196 197 198 199 200

— 507

— 506

— 505

— 504

— 503

— 502

— 501

— 500

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1989

RUUDUT 500-506/196-199

TASO 3

MK. 1:50 1m

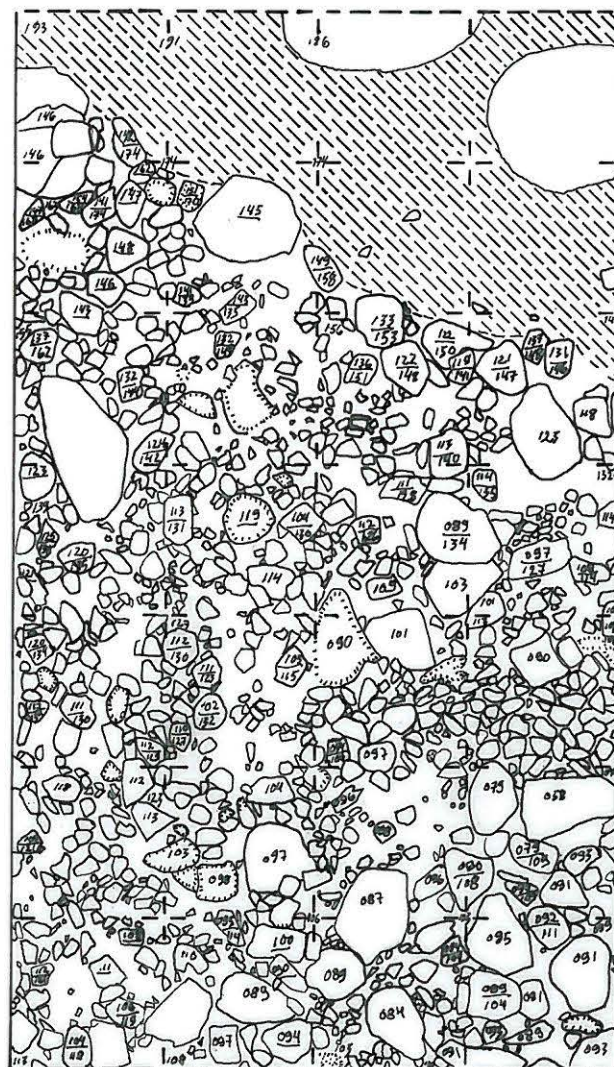
KP. PL. 139=19,93 mmpy

PIIRT. Hanna Kääriäinen, Jyri Saukkonen, Tryggve Gestrin

- kalmiston reuna
- tumma noensekainen kalmistomaa kiveyksen välissä
- kalmiston ulkopuolista maata
- luontaisesti mureneva kivi
- luontainen kivi joka osittain mureneva

196 197 198 199 200

— 507

— 506

— 505

— 504

— 503

— 502

— 501

— 500

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI, kalmisto A
 Museovirasto, esihistorian toimisto/Jyri Saukkonen 1989

RUUDUT 500-506/196-199

TASO 4

MK 1:50 1 m

KP. PL. 139 = 19,93 mmpy.

PIIRT. Päivi Mikola, Tryggve Gestrin

N

- kalmiston reuna (raja maaperässä epäselvä, likimääräinen)
- tumma kalmistomaa kiveyksen välissä
- hiekkaa
- kalmiston ulkopuolista maata
- luontainen kivi joka osittain mureneva

196 197 198 199 200

— 507

— 506

— 505

— 504

— 503

— 502

— 501

— 500

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81510

Kuva 1. Kairausalue tasossa 1.
Kuva luoteesta.

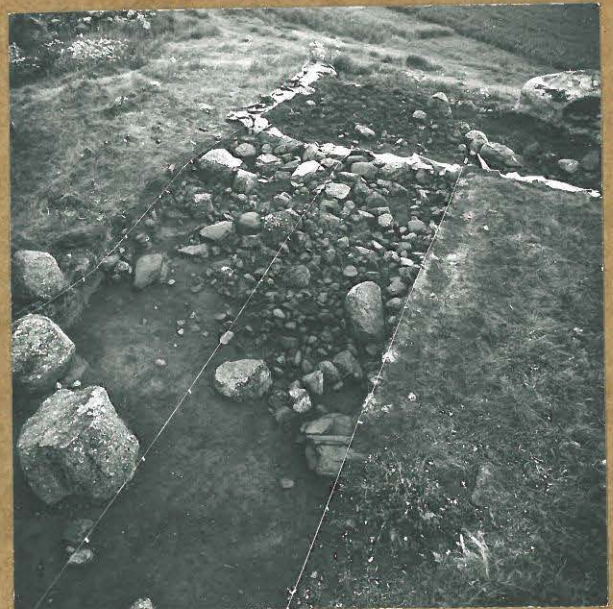
F 81517

Kuva 2. Kairausalue ta-
sossa 2. Kuva pohjoisluo-
teesta.

F 81518

Kuva 3. Kalmistokiveyksen
reunaa kairausalueen poh-
joisosassa tasossa 2.
Kuva lännestä.

F 81522

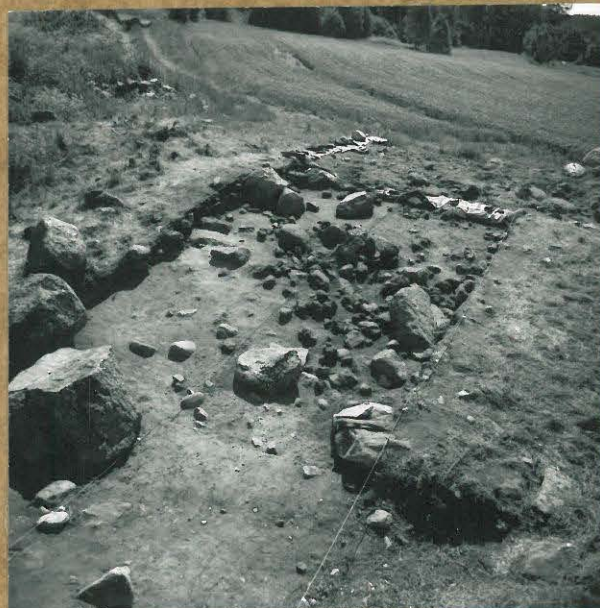
Kuva 4. Kairausalue ta-
sossa 4. Kuva pohjois-
luoteesta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81524

Kuva 5. Kalmistokiveyksen reunaa kairausalueen pohjoisosassa tasossa 4. Kuva kaakosta.

F 81573

Kuva 6. Kairausalue tasossa 5. Kuva pohjoisluoteesta.

F 81525

F 81526

F 81527

Kuva 7. Kairausalue tasossa 5 (kuvan keskellä ja oik. puolella) sekä kalmiston pohjaan kairattua aluetta, jota täytetty kalmistosta kairattacsa siirretyillä kivillä ja maalla. Kuva idästä.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81529

Kuva 8. Spiraalisormus KM 24834: 22 (nuoli) in situ. Kuva kaakosta.

F 81532

Kuva 9. Veitri KM 24834: 194 in situ. Kuva lännestä.

F 81535

Kuva 10. Veitri KM 24834: 194 in situ. Kuva pohjoisluoteesta.

F 81537

Kuva 11. Miekan väistimen katkelmat KM 24834: 214 in situ. Kuva idästä.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI

kalmisto A 1989

Foto: Jyri Saukkonen

F 81541

Kuva 12. Keihäänkärki KM
24834: 224 in situ.
Kuva koillisesta.

F 81542

Kuva 13. Keihäänkärki KM
24834: 224 in situ.
Kuva pohjoisesta.

F 81545

Kuva 14. Veitri KM 24834:
225 in situ. Kuva pohjois-
koillisesta.

F 81550

Kuva 15. Veitri KM 24834:
225 in situ. Kuva luo-
teesta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989

Foto: Jyri Sauktonen

F 81590

Kuva 16. Saviastianpaloja
KM 24834: 258-260 (kuvan
keskellä, kivien välissä) in situ.
Kuva idästä.

F 81552

Kuva 17. Saviastianpaloja
KM 24834: 258-260 in situ.
Kuva koillisesta.

F 81553

Kuva 18. Saviastianpaloja
KM 24834: 258-260 in situ.
Kuva koillisesta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81555

Kuva 19. Saviastianpaloja KM 24834: 341-342 (kuvan keskellä) in situ. Kuva kaakosta.

F 81558

Kuva 20. Saviastianpaloja KM 24834: 341-342 in situ. Kuva koillisesta.

F 81600

Kuva 21. Saviastianpaloja KM 24834: 349-350 (kuvan keskellä, koordinaattinarua alapuolella) in situ. Kuva idästä.

F 81561

Kuva 22. Saviastianpaloja KM 24834: 349-350 in situ. Kuva kaakosta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81563

Kuva 23. Naviastianpaloja
KM 24834:366 (kuivan
keskeellä) in situ. Kuva idästä.

F 81565

Kuva 24. Naviastianpaloja
KM 24834:366 in situ.
Kuva idästä.

F 81566

Kuva 25. Työkura. Kerrosta
5 kaivetaan. Kuva pohjois-
luoteesta.

F 81570

Kuva 26. Työkura. Kerrosta
3 kaivetaan, tasoa 3 mää-
ritetään ja löytöjä selvitetään.
Kuva pohjoisluoteesta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81571

Kuva 27. Työkuvaa. Kerrosta 5 kaivetaan. Kuna lounaasta.

F 81576

Kuva 28. Työkuvaa. Kerrosta 4 kaivetaan. Kunnassa Georg Haggren (vas.), Tuula Heikkurinen-Montell, Simo Vanhatalo, Päivi Mikola ja Sirpa Leskinen. Kuna koillisesta.

F 81578

Kuva 29. Työkuvaa. Kunnassa Sirpa Leskinen (oik.), Annadiisa Hirviluoto Tryggve Gestrin, Päivi Mikola sekä nuorimpia laitilalaisista vapaaehtoisista kalmajista. Kuna koillisesta.

F 81581

Kuva 30. Työkuvaa. Kerrosta 5 kaivetaan. Kunnassa Georg Haggren (oik.), Päivi Mikola ja nuorin laitilalaisista vapaaehtoisista kalmajista. Kuna lounaasta.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI
kalmisto A 1989 Foto: Jyri Saukkonen

F 81585

Kuva 31. Työkuvaa. Kerrosta 4 kairetaan. Kuvassa Tuula Heikkurinen-Montell ja Simo Vanhatalo. Kuva koillisesta.

F 81586

Kuva 32. Työkuvaa. Kerrosta 4 kairetaan. Kuvassa Georg Hagqvist ja Pirpa Leskinen. Kuva kaakosta.

F 81589

Kuva 33. Georg Hagqvist jatktaa saviastianpaljasta KM 24834: 258-260. Kuva idästä.

F 81593

Kuva 34. Tuula Heikkurinen-Montell raaiutus-työssä.

LAITILA KODJALA VIRILÄN VAINIONMÄKI

kalmisto A 1989

Foto: Jyri Saukkonen (J.S.) ja
Tuula Heikkurinen -
Montell (T. H.-M.)

F 81519

Kuva 35. Hanna Kääriäinen
piirtää tasoa 3. Kuva
lounaasta. Foto: J.S.

F 81596

Kuva 36. Nuorin laiti-
lalaisista vapaachtoi-
sista kairajista. Foto: J.S.

F 81599

Kuva 37. Kainuusta Yilmataan
TV-ohjelmasarjaan Tasa-
arvon juuret. Kairamassa
Georg Haggren. Foto: J.S.

F 81602

Kuva 38. Paikkakuntalaisille
järjestetty kairausmittely-
kilaisuus. Foto: T. H.-M.